

แบบเขียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
ชื่อหลักสูตร วิชาการทำผ้าปักชาวเขา จำนวน 10 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอปางศิลาทอง

ความเป็นมา

เมื่อวันจันทร์ที่ 21 กุมภาพันธ์ 2537 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรบ้านสักงาม อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ราษฎรเข้าเฝ้า และทรงได้รับการถวายฎีกาจากราษฎรชาวไทยภูเขาที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในบริเวณพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติแม่วังก์ และเขตอุทยานแห่งชาติคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นชาวไทยภูเขากลุ่มที่ได้ฝึกศิลปอาชีพที่พระตำหนักภูพิงศ์ราชนิเวศน์ ว่าได้รับความเดือดร้อนเรื่องที่ทำกิน ที่อยู่อาศัย ซึ่งได้รับสัญชาติไทยแล้ว อีกทั้งทรงพบว่า มีราษฎรยากจนเป็นจำนวนมากขาดแคลนที่ดินทำกิน มีอาชีพทำไร่และบางส่วนไม่มีงานทำ ราษฎรเหล่านี้ส่วนมากเป็นชาวไทยภูเขา มีความสามารถพิเศษในการปักผ้าและจักสาน โดยเฉพาะการปักผ้า นั้น สามารถทำได้อย่างสวยงาม ประณีต และมีฝีมือดี ควรจะมีการรวมกลุ่มราษฎรชาวไทยภูเขาเหล่านี้ โดยจัดตั้งเป็นหมู่บ้านตามกลุ่มอาชีพ ที่ราษฎรถนัด สนับสนุนให้มีการทำการเกษตร ส่วนแม่บ้านให้ปักผ้าส่งมูลนิธิส่งเสริมศิลปอาชีพ ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชเสาวนีย์ให้หน่วยงานราชการในจังหวัดกำแพงเพชร จัดหาพื้นที่ทำกินและให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยภูเขา ตลอดจนส่งเสริมให้บริเวณพื้นที่ดังกล่าวเป็นสถานที่ท่องเที่ยว จะทำให้ขายสินค้าของที่ระลึกได้ จากพระราชเสาวนีย์ดังกล่าว

ได้ก่อให้เกิดโครงการ "บ้านเล็กในป่าใหญ่" ณ พื้นที่บ้านอุดมทรัพย์ หมู่ที่ 8 ตำบลหินดาด อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ราษฎรที่ขาดแคลนที่ดินทำกิน ทำไร่เลื่อนลอยได้มีที่ดินทำกินเป็นหลักแหล่ง ส่งเสริมให้ราษฎรได้ประกอบอาชีพที่ถนัด พร้อมกับช่วยฟื้นฟูสภาพป่าซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร และส่งเสริมให้หมู่บ้านเป็นแหล่งท่องเที่ยวการปักผ้าเป็นการปักผ้าที่ปักจากด้านหลัง เพื่อให้ได้ลายออกมาด้านหน้า คือเมื่อปักเสร็จแล้ว ใช้ลายที่ปรากฏในผ้าด้านหน้าโชว์ โดยส่วนใหญ่จะนิยมใช้สีปักลายเพียง 5 สีเท่านั้น คือ สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน สีเขียว และสีขาว

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอปางศิลาทอง จึงได้จัดทำหลักสูตรวิชาการทำผ้าปักชาวเขา จำนวน 10 ชั่วโมง เพื่อเป็นช่องทางในการขยายอาชีพพัฒนาคนให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำและสร้างรายได้สร้างอาชีพให้มีความมั่นคงสามารถทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายและสอดคล้องกับศักยภาพพัฒนาตนเองสังคมชุมชนและสิ่งแวดล้อมและมีความพร้อมที่จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังกล่าวต่อไป

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการพัฒนาหลักสูตรวิชาการทำผ้าปักชาวเขา กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของชุมชนและวิถีชีวิตของชุมชน
2. มุ่งพัฒนาประชาชนอำเภอปางศิลาทองให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมี

คุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำร่วมกับภาคีเครือข่าย
4. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความสามารถและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่าง

เหมาะสม

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้รับบริการมีคุณลักษณะดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการปักผ้าจากด้านหลัง
2. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเองชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรม

จริยธรรม

3. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างเหมาะสม

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปที่ต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน 10 ชั่วโมง ภาคทฤษฎี 2 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 8 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	<ol style="list-style-type: none">1. อธิบายความสำคัญของการประกอบอาชีพการปักผ้า2. อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปักผ้า3. บอกความสำคัญและประโยชน์ของแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น	<ol style="list-style-type: none">1. ความสำคัญและการประกอบอาชีพการปักผ้า2. ความรู้เบื้องต้นในการทำประกอบอาชีพการปักผ้า3. แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาในท้องถิ่นแนวคิดภูมิปัญญา ลวดลายการปักผ้ากลุ่มชาติพันธุ์	<ol style="list-style-type: none">1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องความสำคัญ ของอาชีพการปักผ้า ลวดลายการปักผ้ากลุ่มชาติพันธุ์2. ศึกษาความรู้เบื้องต้นในการประกอบอาชีพการปักผ้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพจากผู้รู้ ผู้ประกอบการในชุมชน ความต้องการของตลาด การลงทุนและ กระบวนการผลิตการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และ วัสดุดิบ3. ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น	30 นาที	30 นาที

2.	ทักษะการประกอบอาชีพ	<p>1. บอกประวัติของการปักผ้าลวดลายการปักผ้ากลุ่มชาติพันธุ์ได้</p> <p>2. บอกอุปกรณ์และวัสดุในการปักผ้าได้</p> <p>3. อธิบายวิธีการปักผ้าลวดลายการปักผ้ากลุ่มชาติพันธุ์ได้</p>	<p>1. บอกประวัติของการปักผ้าลวดลายการปักผ้ากลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>2. อุปกรณ์และวัสดุในการปักผ้าได้</p> <p>3. วิธีการปักผ้าลวดลายการปักผ้ากลุ่มชาติพันธุ์</p>	<p>1. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับประวัติปักผ้าลวดลายการปักผ้ากลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>2. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารของอุปกรณ์และวัสดุในการปักผ้าลวดลายการปักผ้ากลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>3. จัดให้ผู้เรียนรู้จากวัสดุปักผ้าที่ปักจากด้านหลัง เพื่อให้ได้ลายออกมาด้านหน้า คือ เมื่อปักเสร็จแล้ว ไขลายที่ปรากฏในผ้าด้านหน้าโชว์ โดยส่วนใหญ่จะนิยมใช้สีปักลายเพียง 5 สีเท่านั้น คือ สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน สีเขียว และสีขาว</p> <p>1.การปักแบบหญิง เป็น การปักลายเส้น</p> <p>2.การปักแบบเข็ม (ลายขัด) เป็นการเดินเส้นขึ้นลงตามลวดลายที่กำหนดไปตามแนวขวาง</p> <p>3.การปักแบบทิว (ลายสอง) เมื่อปักเสร็จแล้วจะได้รูปคล้าย เครื่องหมายบวก (+)</p> <p>4.การปักแบบดับญัต คือ การปักไขว้</p>	30 นาที	6
----	---------------------	---	--	---	---------	---

3.	<p>การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ</p>	<p>1. สามารถสำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุอุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากรได้</p> <p>2. สามารถกำหนดและควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการได้</p> <p>3. สามารถศึกษาข้อมูลการตลาดวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชนได้</p> <p>4. สามารถคิดต้นทุนการผลิตและการกำหนดราคาขายส่งเสริมการขายการกระจายสินค้าในรูปแบบ</p> <p>1.การปักแบบหวีว เป็น การปักลายเส้น</p> <p>2.การปักแบบเฉียง (ลายขัด) เป็นการเดินเส้นขึ้นลงตามลวดลายที่กำหนดไปตามแนวขวาง</p> <p>3.การปักแบบทิว (ลายสอง) เมื่อปักเสร็จแล้วจะ ได้รูปคล้าย เครื่องหมายบวก (+)</p> <p>4.การปักแบบดับญัต คือ การปักไขว้</p>	<p>1. สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุอุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากร</p> <p>2. การกำหนดและควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ</p> <p>3. การศึกษาข้อมูลการตลาดวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน</p> <p>4. การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขายการส่งเสริมการขายการกระจายสินค้า</p>	<p>1. สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุอุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากร</p> <p>2. การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ</p> <p>3. ศึกษาข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน</p> <p>4. การดำเนินการตามกระบวนการจัดการตลาด เช่นการคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขายการส่งเสริมการขายการกระจายสินค้า</p>	30 นาที	30 นาที
----	--	---	--	--	---------	---------

4	<p>โครงการประกอบอาชีพ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ 2. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ 3. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 5. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 6. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ 7. ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสำคัญของโครงการ 2. ประโยชน์ของโครงการ 3. องค์ประกอบของโครงการ 4. การเขียนโครงการ 5. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 2. จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง 3. จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ 4. กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ 5. จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง 6. กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป 	30 นาที	1
---	---------------------------	---	---	---	---------	---

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ ใบความรู้ แผ่นพับ
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์
3. สื่อบุคคล เช่น ผู้รู้ ภูมิปัญญา
4. วัตถุปฏิบัติการในอาชีพที่มีการใช้จริง

การวัดผลและประเมินผล

1. ประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้

กรอบการประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง

กรอบการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. ความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาสาระ (20)	- ทดสอบความรู้ความเข้าใจ - สอบถามความรู้ความเข้าใจ	- คะแนนเต็ม 20 คะแนน - ต้องได้ 12 คะแนนขึ้นไปจึงจะถือว่าผ่าน
2. ทักษะการปฏิบัติ (40)	- สังเกตการปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้อุ การจัดการกิจกรรม - ประเมินโดยให้สาธิต/แสดงขั้นตอน วิธีการปฏิบัติ - กรณีไม่มีการปฏิบัติจัดทำผลงานให้ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา	- ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน คล่องแคล่ว รวดเร็ว ไม่มีข้อผิดพลาด/ปัญหา หากมี ปัญหาสามารถแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว
3. คุณภาพของ ผลงาน ผลการปฏิบัติ (40)	- สังเกต/ตรวจสอบผลงาน/ผลการปฏิบัติ ว่า เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	- ความถูกต้อง/ความสมบูรณ์ - ความแข็งแรงคงทน/ความสวยงามประณีต - ความประหยัด - ความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายสภาพพื้นที่ ฯลฯ ทั้งนี้เกณฑ์การพิจารณาขึ้นอยู่กับลักษณะหรือ ธรรมชาติของวิชา/หลักสูตรนั้น
รวมคะแนน (100)		

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีชิ้นงาน/ผลงาน ผ่านหลักเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจบหลักสูตร

1. ใบประกาศนียบัตร

2. ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น